

Riktlinje för stödinsatser vid examination av studenter med funktionsnedsättning

Mångfald är viktigt för KTH och KTH välkomnar alla studenter som har förutsättningar att klara av utbildningen.

Alla studenter som börjar på KTH har antagits utifrån samma bedömning. Kraven på studenternas prestationer under utbildningen är alltid desamma. Sättet studenterna visar sina kompetenser på kan variera.

Den som har en dokumenterad varaktig funktionsnedsättning ska så långt som möjligt kunna studera på universitet eller högskola på samma villkor som andra studenter. Bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning är diskriminering och definieras i diskrimineringslagen.

bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

1 kap. §4 diskrimineringslag (2008:567)

Ekonomiska och resursmässiga aspekter är i normalfallet inte ett skäl till att neka en student med varaktig funktionsnedsättning anpassning av examinationssituationen.

KTH avsätter resurser och organiserar individuella, kompensatoriska stöd i studiesituationen för studenter med dokumenterad och varaktig funktionsnedsättning. Kompensatoriskt stöd innebär att en student med funktionsnedsättning får stöd för att komma i en jämförbar situation med studenter som inte har en funktionsnedsättning. Att funktionsnedsättningen är dokumenterad innebär att studenten kan uppvisa ett aktuellt intyg från medicinskt sakkunnig som visar att funktionsnedsättningen kan leda till svårigheter i studiesituationen. Medicinskt sakkunnig är läkare, psykolog, logoped eller motsvarande. Att en funktionsnedsättning är varaktig innebär att studenten har en nedsättning av en fysisk eller psykisk funktionsförmåga som inte är tillfällig. Ett riktmärke är att funktionsnedsättningen har varat eller beräknas vara minst sex månader (vilket är praxis inom högre utbildning).

Funktionsnedsättningen kan vara medfödd eller förvärvad genom sjukdom eller olycka. Oavsett

funktionsnedsättning ska kraven på studenternas prestationer alltid vara desamma, men sättet studenterna visar sina kompetenser på kan varieras.

Dessa riktlinjer gäller för såväl skriftlig som annan typ av examination.

Kategorier av stöd

På KTH erbjuds studenterna två kategorier av kompensatoriskt stöd vid examination:

- Anpassningar som rör rum, tid och fysisk omständighet anses normalt beviljade av examinator. Den examinator som vill neka denna typ av anpassning måste aktivt säga nej till stödet och motivera avslaget utifrån lärandemålen. Dessa stöd är till exempel förlängd tid eller att sitta enskilt.
- Pedagogiska anpassningar ska alltid prövas av examinator i samråd med berörd programansvarig, alternativt grundutbildningsansvarig eller forskarutbildningsansvarig eller studierektor. Vid avslag ska examinator motivera avslaget utifrån lärandemålen. Pedagogiska anpassningar är sådant stöd som kan påverka på vilket sätt studenten kan visa sina kunskaper och färdigheter. Dessa stöd är till exempel kalkylator och formelsamling.

Ansvar och kompetenser

KTH ska hantera stöd till studenter med varaktig funktionsnedsättning så snabbt och effektivt som möjligt. För att studenten ska kunna garanteras stöd vid skriftlig tentamen är det angeläget att studenten inkommer med sin kompletta ansökan om stöd så snart behovet uppstår. För examination tidigt i läsperiod 1 (t.ex. kontrollskrivning redan tredje veckan) kan inte stöd garanteras.

När en student med en varaktig funktionsnedsättning som har ett behov av kompensatoriskt stöd ska examineras på KTH behandlas ärendet av flera instanser utifrån olika ansvarsområden. Varje instans bidrar med sin specifika kunskap och kompetens. Bedömningar, beslut och rekommendationer ska endast ske inom respektive instans ansvarsområde:

- **Extern medicinskt sakkunnig** (läkare, psykolog, logoped eller motsvarande) bedömer om studenten har en varaktig funktionsnedsättning och i så fall vilken funktionsnedsättning det rör sig om, det vill säga ställer en diagnos. Den medicinskt sakkunnige utfärdar intyg gällande individens funktionsnedsättning.
- **KTH:s handläggare av stöd till studenter med funktionsnedsättning** bedömer om studenten ska rekommenderas stöd i studiesituationen. Bedömningen utgår från den färdiga utredningen och diagnosen från medicinskt sakkunnig och genom samtal med studenten. Om handläggaren bedömer att studenten har behov av stödinsats i studiesituationen skriver handläggaren en rekommendation om stödinsats. Om handläggaren bedömer att studenten

inte har behov av stödinsats i studiesituationen eller om studenten inte inkommit med underlag som kan styrka funktionsnedsättningen avvisas ansökan. Handläggningstiden när en komplett ansökan inkommit är upp till 15 arbetsdagar.

- **Examinator** beslutar om de rekommenderade stödinsatserna vid examination är förenliga med kursens lärandemål. Examinator meddelar skriftligt vilket pedagogiskt stöd vid examination som ska beviljas eller avslås (enligt beslutsmall). Examinator har även möjlighet att föreslå andra anpassningar i dialog med studenten och handläggaren av stöd till studenter med funktionsnedsättning.

Examinator

Examinator ansvarar för examination av studenter. Att skriftlig examination i sal läggs in för anmälan i Ladok är en förutsättning för hantering av det gemensamma verksamhetsstödet. Examinator ansvarar för att hantera kompensatoriskt stöd vid sådan examination som *inte* finns inlagd för anmälan i Ladok.

Examinator ska även:

Informera studenterna

- Kursplanen ska vara tydlig vad gäller kursens lärandemål, examination och anpassning för studenter med funktionsnedsättning (i enlighet med mallen för inrättande av kurs).
- Vid kursstart ska examinator säkerställa att studenterna informeras, både skriftligt i kurs-PM (eller motsvarande) och muntligt vid första undervisningstillfället på läsåret, om möjligheterna att ansöka om stöd vid funktionsnedsättning. Examinator ansvarar även för information om vilka stöd som kan eller inte kan godkännas med hänvisning till lärandemålen.

Besluta om kompensatoriskt stöd

- Examinator ska kontrollera vilka kompensatoriska stöd som rör rum, tid och fysisk omständighet som lagts in på registrerade studenter. I de fall det på en kurs inte är möjligt att erhålla ett kompensatoriskt stöd som rör rum, tid och fysisk omständighet ska examinator meddela detta till tentamensadministrationen senast den dag anmälan stänger. Examinator ska kunna motivera vilket eller vilka av lärandemålen som inte anses kunna uppnås om examinationen genomförs med det rekommenderade stödet.
- Om examinator avslår alla eller vissa av de rekommenderade pedagogiska stöden ska varje avslag alltid tydligt motiveras. I avslaget ska anges vilka alternativa examinationsformer som har övervägts samt vilket eller vilka av lärandemålen som inte anses kunna uppnås om examinationen genomförs med det rekommenderade stödet. Avslag ska alltid vara skriftligt och överklagandehänvisning ska bifogas beslutet (se beslutsmall).

- Vid examination i tentamensperioderna (tentamen) ska examinator meddela studenten beslut om bifall/avslag av stöd senast 15 arbetsdagar innan examinationstillfället, under förutsättning att studenten har tagit kontakt inom angiven tid. Beslutet (beslutsmall) ska skickas till studenten. Vid skriftlig examination i sal ska beslutet också meddelas tentamensadministrationen för studenter med funktionsnedsättning senast den dagen anmälan i Ladok stänger, ca 14-16 dagar innan tentamensperioden börjar.
- Vid löpande examination i läsperioden (t.ex. kontrollskrivning) stänger anmälan 10 dagar innan kontrollskrivning. Examinator ska inom 7 arbetsdagar ha fattat beslut om stöd beviljas eller avslås. Den dag anmälan i Ladok stänger är sista dag för examinator att meddela beslut till studenten. Beslutet om avslag/bifall av stödet ska även vara tentamensadministrationen tillhanda senast den dag anmälan i Ladok stänger.
- Examinator ansvarar för att beslut om avslag/bifall av stöd läggs in i KTH Box (eller annan anvisad plats). Tentamensadministrationen behöver beslut om beviljat/avslaget stöd inför varje examinationstillfälle.
- För skriftlig salsexamination (t.ex. tentamen, kontrollskrivning), som finns inlagd för anmälan i Ladok, ska examinator senast tre arbetsdagar före skrivtillfället säkerställa att en komplett tentamen/skrivning skickas till den centrala tentamensadministrationen för studenter med funktionsnedsättning på KTH Campus Valhallavägen (campus Kista, Södertälje och Flemingsberg kan ha avvikande rutiner).

Programansvarig, grundutbildningsansvarig, forskarutbildningsansvarig eller studierektor

Programansvarig, grundutbildningsansvarig, forskarutbildningsansvarig eller studierektor ska delta då examinator fattar beslut om stöd:

- Programansvarig, grundutbildningsansvarig eller forskarutbildningsansvarig ska alltid delta vid beslut om pedagogiska stöd.
- Programansvarig, grundutbildningsansvarig eller forskarutbildningsansvarig ska alltid delta vid beslut om att anpassningar som rör rum, tid och fysisk omständighet inte kan tillåtas.

I de fall kursen inte ingår i ett program ska studierektor, grundutbildningsansvarig eller forskarutbildningsansvarig delta vid beslutet.

Skola

Respektive kursgivande skola ansvarar för att:

- Administrera den examination som inte hanteras av den centrala tentamensadministrationen för studenter med funktionsnedsättning, till exempel muntlig examination, examination vid andra campus än Valhallavägen och examination som inte finns inlagd för anmälan i Ladok.

- Administrera stöd vid examination där examinator godkänner stöd som innebär till exempel mer handledningstid, skrivhjälp eller uppläsning av frågor vid examination, eller annat som kräver lärarens kompetens och/eller närvaro vid examination.
- De lokaler som skolan hyr/bokar är fysiskt anpassade för studenter med funktionsnedsättning, kan gälla till exempel hörselslinga eller dörröppnare.

Student

Studenten ansvarar för att hålla sig informerad om de rutiner som finns på KTH och att ansöka om stöd vid funktionsnedsättning genom att:

- Kontakta en medicinskt sakkunnig för intyg om varaktig funktionsnedsättning.
- Ansöka om stöd vid funktionsnedsättning, enligt KTH:s information för ansökan. Det är angeläget att ansökan inkommer snarast från studenten för att möjliggöra utfärdande av stöd inför kommande tentamensperiod. Studenten ska skicka in aktuell dokumentation från medicinskt sakkunnig om varaktig funktionsnedsättning, anpassad för högskolenivå.
- Kontakt med examinator ska ske så snart som möjligt och senast 16 arbetsdagar efter kursstart för att det, i normalfallet, ska finnas möjlighet att erhålla stödinsatser vid aktuellt examinationstillfälle i en tentamensperiod. För löpande examination i läsperioden (t ex kontrollskrivning) ska studenten skyndsamt kontakta examinator om behov av stöd. Examinator ska vid löpande examination, om möjligt, ha minst 7 arbetsdagar för att fatta beslut. Examinator kan besluta om stöd först efter det att en rekommendation utfärdats av KTH:s handläggare för stöd till studenter med funktionsnedsättning.